

Ert datum:
2025-06-16

Datum:
2025-08-13

Er ref:
UD2025/08837

Diarienummer:
UHM-2025-0244

Utrikesdepartementet
Enheten för internationell handelspolitik och EU:s
inre marknad (UD HI)

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén: "Den inre marknaden: vår europeiska hemmamarknad i en osäker värld – En strategi för att göra den inre marknaden enkel, smidig och stark" (COM(2025) 500 slutlig)

Inledning

Upphandlingsmyndigheten har getts möjlighet att lämna ett yttrande över meddelande från EU-kommissionen "Inremarknadsstrategin" (COM(2025) 500 slutlig).

Upphandlingsmyndighetens uppdrag är att verka för rättssäkra, effektiva och hållbara upphandlingar till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling. Upphandlingsmyndigheten är dessutom statistikmyndighet på upphandlingsområdet och ger vägledning i statsstödsfrågor till kommuner och regioner. Yttrandet avgränsas utifrån Upphandlingsmyndighetens uppdrag.

Ert datum:
2025-06-16

Datum:
2025-08-13

Er ref:
UD2025/08837

Diarienummer:
UHM-2025-0244

Upphandlingsmyndighetens synpunkter

Upphandlingsmyndigheten välkomnar särskilt strategins fokus på förenklingar av regelverk och satsningar på ökad digitalisering.

Upphandlingsmyndigheten instämmer i att EU:s regelverk för offentlig upphandling är komplext och fragmenterat, och att detta bör adresseras vid framtida lagstiftningsinitiativ. EU:s upphandlingsdirektiv utgör i sig ett omfattande regelverk, med behov av översyn och förenkling. Därtill noteras utvecklingen med snabbt och kraftigt ökande antal bestämmelser om offentlig upphandling i andra rättsakter, som inte sällan följer av andra mandat och med uppgift att tillvarata andra hänsyn än de som följer av EU:s upphandlingsdirektiv. Detta försvårar överblicken, innebär risk för målkonflikter och komplicerar tolkningen av upphandlingsregelverket till nackdel för den offentliga affären och en väl fungerande inre marknad.

Upphandlingsmyndigheten anser att det är angeläget att dessa frågor beaktas och hanteras inom ramen för den pågående översynen av EU:s upphandlingsdirektiv, och vid framtida överväganden om nya bestämmelser som rör offentlig upphandling och som syftar till att uppnå andra legitima politiska målsättningar. Om möjligt bör bestämmelser om offentlig upphandling konsolideras, samlas och hållas nere till ett minimum. Detta både utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv, men också för att syftet att förenkla upphandlingsreglerna på EU-nivå ska kunna uppnås.

Upphandlingsmyndigheten har vidare förståelse för att det finns intressen som talar för behov av att införa en europeisk preferens när det gäller vissa specifika strategiska sektorer. Det noteras samtidigt att detta förutsätter att utformningen av eventuella preferenser beaktar åtagandena i GPA. Mot bakgrund av de nackdelar som sådana preferenser kan föranleda vill Upphandlingsmyndigheten också framhålla att det är önskvärt att de görs frivilliga att tillämpa för upphandlande organisationer såvida inte annat föranleds av säkerhets- eller försvarshänsyn.

I sammanhanget noteras därtill de medskick beträffande översynen av upphandlingsdirektiven som Upphandlingsmyndigheten lämnat i yttrande till EU-kommissionen med anledning av det öppna samrådet som genomförts som en del av utvärderingen av upphandlingsdirektiven (se bilaga -Upphandlingsmyndighetens yttrande - Öppet samråd - utvärdering av Upphandlingsdirektiven, UHM-2025-0083).

Statsstödsreglerna är en viktig del av en välfungerande inre marknad.

Upphandlingsmyndigheten noterar att strategin inte lyfter detta viktiga regelverk. Upphandlingsmyndigheten ser även med oro på utvecklingen på EU-nivå med allt generösare – men samtidigt mer svårtillämpade – statsstödsregelverk som får till följd att företag får olika finansiella förutsättningar beroende på var i EU de är etablerade. Beroende på hur EU-kommissionen tillämpar de nya statsstödsreglerna (främst CISAF-regelverket¹) finns det en risk att EU-kommissionen tillåter statligt stöd som skadar den inre marknadens funktionssätt istället för att stärka den.

¹ Meddelande från kommissionen Ram för statliga stödåtgärder till stöd för given för en ren industri, C/2025/3602, EUT 4.7.2025.

Ert datum:
2025-06-16

Datum:
2025-08-13

Er ref:
UD2025/08837

Diarienummer:
UHM-2025-0244

Upphandlingsmyndigheten anser att EU-kommissionen inte bör minska kontrollen av att statligt stöd är nödvändigt och proportionellt vid statsstödsbedömningen. Upphandlingsmyndigheten förordar en återgång till en mer strikt kontroll av statligt stöd där översynen av statsstödsreglerna i stället bidrar till att förenkla tillämpningen som ett viktigt led i att effektivisera den inre marknaden.

Tf generaldirektör Helene Molander har beslutat i detta ärende. Senior jurist Sophia Anderberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också senior jurist Magnus Lindbäck deltagit.

Helene Molander

Sophia Anderberg